

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان:

مدیریت ذخایر ژنتیکی
مهره داران آب های داخلی ایران

مجری:

محمود رامین

شماره ثبت

۵۳۳۴۵

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان طرح/پروژه: مدیریت ذخایر ژنتیکی مهره داران آب های داخلی ایران

کد مصوب: ۹۶۰۷۳۰-۹۶۰۲۷-۹۵۰۱-۰۱۸-۱۲-۱۲-۱۲۴۸

نام و نام خانوادگی نگارنده/نگارندگان: محمود رامین

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرح های ملی و مشترک دارد): -

نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: محمود رامین

نام و نام خانوادگی همکار(ان): تورج ولی نسب - مسطوره دوستدار - شهلا جمیلی

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): -

نام و نام خانوادگی ناظر(ان): -

محل اجرا: استان تهران

تاریخ شروع: ۹۶/۱/۱

مدت اجرا: ۱ سال

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۳۹۷

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه : مدیریت ذخایر ژنتیکی مهره داران آب های داخلی

ایران

کد مصوب : ۹۶۰۷۳۰-۹۶۰۲۷-۹۵۰۱-۰۱۸-۱۲-۱۲-۱۲۴۸

شماره ثبت (فروست) : ۵۳۳۴۵ تاریخ : ۹۶/۱۲/۲۸

با مسئولیت اجرایی جناب آقای محمود رامین دارای مدرک
تحصیلی دکتری در رشته بیولوژی دریا می باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش زیست فناوری و فرآوری آبزیان

در تاریخ ۹۶/۱۲/۵ مورد ارزیابی و با رتبه خوب تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در :

ستاد ■ پژوهشکده □ مرکز □ ایستگاه □

با سمت عضو هیئت علمی در موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

مشغول بوده است.

عنوان	« فهرست مندرجات »	صفحه
چکیده	۱
۱- مقدمه	۲
۲- معرفی حوضه‌های آبریز	۴
۲-۱- حوضه آبریز اصفهان و گاوخونی	۴
۲-۲- حوضه آبریز جازموریان	۴
۲-۳- حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان	۵
۲-۴- حوضه آبریز دریاچه ارومیه	۵
۲-۵- حوضه آبریز دریاچه هامون	۶
۲-۶- حوضه آبریز دریای خزر	۶
۲-۷- حوضه آبریز کویر لوت	۶
۲-۸- حوضه آبریز قراقوم	۶
۲-۹- حوضه آبریز کویر نمک	۷
۲-۱۰- حوضه آبریز مرکزی	۷
۲-۱۱- حوضه آبریز نیریز	۷
۲-۱۲- حوضه آبریز یزد و اردستان	۸
۳- معرفی خانواده‌های ماهیان آبهای داخلی ایران	۹
۳-۱- خانواده ماهیان خاویاری Acipenseridae	۹
۳-۲- خانواده گل آذین ماهیان Atherinidae	۹
۳-۳- خانواده Bagridae	۹
۳-۴- خانواده Carcharhinidae	۹
۳-۵- خانواده خامه ماهیان Chanidae	۱۰
۳-۶- خانواده ماهیان سرماری Channidae	۱۰
۳-۷- خانواده دهان تفریخ ماهیان Cichlidae	۱۰
۳-۸- خانواده شگک ماهیان Clupeidae	۱۰
۳-۹- خانواده رفتگر ماهیان Cobitidae	۱۱
۳-۱۰- خانواده سوزن ماهیان Sygnathidae	۱۱

عنوان	« فهرست مندرجات »	صفحه
خانواده کپور ماهیان Cyprinidae	۳-۱۱	۱۱
خانواده کپور ماهیان دندان دار Cyprinodontidae	۳-۱۲	۱۲
خانواده اردک ماهیان Esocidae	۳-۱۳	۱۲
خانواده سه خاره ماهیان Gasterosteidae	۳-۱۴	۱۳
خانواده گاو ماهیان Gobiidae	۳-۱۵	۱۳
خانواده اشلمبو ماهیان Heteropneustidae	۳-۱۶	۱۴
خانواده مار ماهیان خاردار آب شیرین Mastacembelidae	۳-۱۷	۱۴
خانواده کفال ماهیان Mugilidae	۳-۱۸	۱۴
خانواده Nemacheilidae	۳-۱۹	۱۴
خانواده سوف ماهیان Percidae	۳-۲۰	۱۵
خانواده دهان گرد ماهیان Petromyzonidae	۳-۲۱	۱۵
خانواده گامبوزیا ماهیان Poecilidae	۳-۲۲	۱۵
خانواده آزاد ماهیان Salmonidae	۳-۲۳	۱۶
خانواده گربه ماهیان Siluridae	۳-۲۴	۱۷
خانواده گربه ماهیان Sisoridae	۳-۲۵	۱۷
معرفی سایر مهره داران آبهای داخلی ایران	۴	۳۰
قورباغه‌ها	۴-۱	۳۰
مار آبی <i>Natrix natrix</i>	۴-۲	۳۰
گاندو <i>Crocodylus palustris</i>	۴-۳	۳۰
شنگ (سگ آبی، سمور آبی) <i>Lutra lutra</i>	۴-۴	۳۰
لاک پشت فراتی <i>Rafetus euphraticus</i>	۴-۵	۳۱
مروری بر پیشینه تحقیقات مهره داران آب های داخلی	۵	۳۲
پیشنهادها		۳۵
منابع		۳۶
چکیده انگلیسی		۳۸

چکیده

منابع آبی موجود در آب های داخلی ایران شامل دریاچه ها، تالاب ها، آب بندان ها، رودخانه ها و چشمه ها می باشد. مهره داران آب های داخلی از جمله ماهیان آبهای داخلی از تنوع بالایی برخوردار می باشند. در مورد تعداد گونه های ماهیان آب های داخلی ایران در منابع مختلف اعداد متفاوتی ذکر شده است، ولی تعداد آنها در حدود ۲۰۰ گونه می باشند. در چند دهه اخیر بعثت صید بی رویه، عوامل نامساعد زیست محیطی مانند ورود آلاینده ها و تخریب مکانهای طبیعی تخم ریزی ماهیان و وجود موانع از جمله سدها، باعث شده تا بعضی از گونه ها با کاهش شدید ذخایر روبرو شده و یا در معرض خطر انقراض قرار بگیرند. از طرف دیگر در چند سال اخیر تعداد چند گونه جدید در آبهای شیرین شناسایی شده اند. ماهیان آبهای داخلی ایران متعلق به ۳ رده، ۱۷ راسته و ۲۵ خانواده هستند. از بین این گونه ها تعداد ۲۸ گونه ماهی اندمیک، تعداد ۲۳ گونه ماهی غیر بومی و بقیه ماهیان بومی می باشند. در حدود نیمی از این ماهیان از خانواده کپور ماهیان می باشند. همچنین مهره داران دیگر آب های داخلی شامل قورباغه، سمندر، مار آبی، لاکپشت، شنگ و تمساح پوزه کوتاه می باشند.

کلمات کلیدی: تنوع زیستی، مهره داران آب های داخلی، خانواده کپور ماهیان